

JEŠTĚ K PROTIPŘÍPRAVĚ

Ve VM č. 2/1967 jsem rozebral hlavní problémy protipřípravy v obranné operaci vševojskové armády.

Podle mínění některých příslušníků VA AZ má protipříprava končit zahájením boje jednotek v zabezpečovacím pásmu. S tímto názorem nesouhlasím.

Naše řády a předpisy (viz Vševojsk-1-1 čl. 435) hovoří o tom, že zabezpečovací pásmo se může zřizovat jen v případě organizování obrany mimo dotyk s nepřítelem, tedy výjimečně. Může se tedy zdát rozpracování problematiky protipřípravy v souvislosti s bojem v zabezpečovacím pásmu zbytečným.

Tak to však chápat nemůžeme. Jednak proto, že je účelné a nutné všechny teoretické otázky řešit důsledně a beze zbytku a jednak proto, že zřízení zabezpečovacího pásma v soudobých podmínkách nepovažují za výjimku.

Do obrany budou vojska nejčastěji přecházet v průběhu útoku mimo dotyk s hlavními silami nepřítele a také přechod do obrany nebude současný, ale postupný na jednotlivých směrech. To spolu se skutečností, že před hlavními silami divizí v průběhu útoku budou často působit předsunuté odřady, vytváří předpoklady k tomu, abychom před předním okrajem obrany podle situace a potřeby organizovali i zabezpečovací pásmo. Jeho cílem, kromě úkolů stanovených předpisem Vševojsk-1-1, čl. 435, především bude vytvořit předpoklady k organizování a zaujetí obrany hlavními silami za výhodných podmínek. Zabezpečovací pásmo může tudíž být součástí (a to dosti často) soudobé obrany. Proto též považují za účelné vyjasnit

i vztah mezi protipřípravou a organizací boje v zabezpečovacím pásmu.

—☆—

Jak jsem uvedl, protipřípravu nařizuje velitel vševojskové armády. Obdobně je tomu i se zřizováním zabezpečovacího pásma. Jiné to však je, pokud jde o jejich organizaci a uskutečnění.

Protipřípravu organizuje velitel a štáb vševojskové armády svými prostředky.

Velitel vševojskové armády jen nařizuje zřídit zabezpečovací pásmo, určí jeho přední okraj, popřípadě důležité čáry či prostory v něm, a doby, po níž má být boj v zabezpečovacím pásmu (o jednotlivé prostory či čáry) veden. Za organizaci a vedení boje v něm však odpovídá ten velitel divize, jemuž velitel vševojskové armády zřídí zabezpečovací pásmo nařídil.

Z této skutečnosti vyplývá i vztah mezi protipřípravou a bojem v zabezpečovacím pásmu.

Boj v zabezpečovacím pásmu organizuje a řídí velitel příslušné divize vyčleněnými silami a prostředky, tvořícími předsunutý odřad nebo několik odřadů (podle počtu přehrazovaných směrů).

Kromě toho může velitel divize k podpoře boje předsunutých odřadů podle situace předsunout i část dělostřelectva, výjimečně i baterii oddílu taktických raket (je-li plánován skupinový úder před zabezpečovací pásmo). S předsunutím všeho nebo většiny dělostřelectva divize nelze počítat, poněvadž by se mohlo stát, že by neuspělo včas zaujmout palebná

postavení k boji o přední okraj prvního pásma obrany, což je jeho hlavním úkolem.

V případě vyčlenění k boji o zabezpečovací pásmo jen části dělostřelectva svazků, se z hlediska příslušných divizí a tím spíše z hlediska vševojskové armády zúčastní boje o zabezpečovací pásmo jen **malá hodnota palebných prostředků svazků**. Pak se protipříprava v podstatě omezí jen na prostředky armády, popřípadě frontu. Její vyvrcholení (VM č. 2/67), jehož se vedle armádních prostředků (včetně letectva) zúčastní oddíly taktických raket a dělostřelectvo, popřípadě tanky, by prakticky neexistovalo.

Jestliže protipříprava může (viz závěr VM č. 2/67) zmařit nebo alespoň oddálit zahájení nepřátelského útoku, pak v případě ukončení protipřípravy se zahájením boje o zabezpečovací pásmo je tento požadavek problematický.

V souvislosti s ukončením protipřípravy se zahájením boje o zabezpečovací pásmo vystupuje do popředí otázka dalšího **využití hlavní části dělostřelectva**.

Po ukončení protipřípravy se totiž **činnost dělostřelectva decentralizuje**. Od tohoto okamžiku vede dělostřelectvo palbu podle pozorování svých pozorovatelů.

Při soudobé vybavenosti svazků a dělostřeleckých útvarů prostředky dělostřeleckého průzkumu má dělostřelectvo v našem terénu a vcelku za ideálních podmínek viditelnosti možnost řídit palbu na vzdálenost 2–4 km před přední okraj prvního pásma obrany. To ovšem neznamená, že většina dělostřelectva (nebude-li předsunováno) nebude mít postačující podklady k řízení palby od vzdálenosti, kdy nepřítel bude kolem 17–20 km před předním okrajem prvního pásma obrany (tj. 2–5 km před zabezpečovacím pásmem, bude-li hluboké jen 15 km, jak uvádí Vševojsk-1-1. čl. 435; v soudobých podmínkách může často být i hlubší), až po vzdálenost 2–4 km, kdy bude protipříprava končit. Za dané situace povede palby jen **ta část dělostřelectva, která bude určena k podpoře předsunutých odřadů, bojujících o zabezpečovací pásmo**.

Tyto úvahy ukazují, že názor, že na směrech, kde je zřízeno zabezpečovací pásmo, **končí protipříprava zahájením boje o ně, je třeba rozhodně odmítnout**.

Protipříprava bude tedy i v případě zřízení zabezpečovacího pásma **zahajována**

tehdy, jakmile nepřítel zaujme prostor soustředění k útoku z chodu.

Rovněž k jejímu ukončení dojde až tehdy, kdy dělostřelectvo a popřípadě tanky vojsk, rozmístěných v prvním pásmu obrany, budou moci vést na rozvinutí jícího se nepříteli pozorované palby.

Námítky, že vzhledem k existenci zabezpečovacího pásma nebude snad možné zahajovat palbu na rozčleňující se jednotky nepřítelů a jeho dělostřelectva před prvním pásmem obrany, nemůže obstát. Palby budou splánovány obdobně, jako tomu je při obraně bez zabezpečovacího pásma na vojska nepřítelů útočící z chodu. To znamená na předpokládané čáry nepřátelského rozčleňování a pravděpodobné prostory rozvinutí dělostřelectva.

Rozdíl se může projevit v tom, že doba na upřesnění palebných postavení nepřátelského dělostřelectva může být podle konkrétní situace kratší. Bude to způsobeno tím, že se nepříteli nemusí podařit předsunout na všech směrech dělostřelectvo tak, jak tomu normálně před útokem z chodu bývá (asi 2 hodiny před zahájením palebné přípravy).

Je pochopitelné, že k existenci zabezpečovacího pásma **bude velitel a štáb vševojskové armády přihlížet při organizaci a uskutečnění protipřípravy**. Hlavně však je třeba, aby velitel divize, pověřené zřízením zabezpečovacího pásma, **organizoval boj v něm s přihlédnutím k protipřípravě**. To znamená řídit boj v zabezpečovacím pásmu tak, aby manévr palbou i silami, které tento boj povedou, **byl plně sladěn s údery a palbami v protipřípravě**.

Aby tomu tak bylo, je nutné seznámit velitele příslušné divize v potřebném rozsahu (na jeho směr) s jadernými, chemickými, leteckými a dělostřeleckými údery (dělostřelectvo v rámci protipřípravy řídí náčelník a štáb raketového vojska a dělostřelectva armády centralizovaně), které plánuje v rámci protipřípravy štáb armády. Musí to být ovšem sladěno prostorově a časově tak, aby jednotky, bojující v zabezpečovacím pásmu, byly z uvedených prostorů včas staženy.

—☆—

Tyto úvahy dokazují, že ani v případě zřízení zabezpečovacího pásma se na zásadách organizace protipřípravy nic nemění.